

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 109g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 166 alin. (2) lit. b) și
167 alin. (1) lit. a¹) din Codul de procedură civilă
(*indicarea IDNP-ului în cererea de chemare în judecată și
anexarea copiei actului de identitate*)

CHIȘINĂU

17 octombrie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Tudor PANȚÎRU, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
Dna Victoria IFTODI,
DI Victor POPA, *judcători*,
cu participarea dnei Ana Florean, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 2 august 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 17 octombrie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a pct. 6 și 7 din Legea nr. 191 din 23 septembrie 2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative, ridicată de Igor Mocan și Iurii Cvilencov, părți în dosarul nr. 2-3170/2017, aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 2 august 2017 de către judecătorul Elena Cojocari din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 6 iunie 2017, Igor Mocan și Iurii Cvilencov au înaintat o acțiune în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova prin care solicită constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și încasarea prejudiciului moral.

4. La 8 iunie 2017, judecătorul a emis o încheiere prin care a decis a nu da curs acțiunii formulate, indicând că reclamanții au omis să anexeze la cererea de chemare în judecată, potrivit articolelor 166 și 167 din Codul de procedură civilă, copia actului de identitate și să indice numărul de identificare personal.

5. La 23 iunie 2017, reclamanții au depus o cerere prin care au înlăturat neajunsurile indicate de judecător.

6. La 4 iulie 2017, reclamanții au înaintat un demers cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a pct. 6 și 7 din Legea nr. 191 din 23 septembrie 2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative, prin care s-au operat unele modificări la articolele 166 și 167 din Codul de procedură civilă. Modificările respective vizau, printre altele, introducerea în

cererea de chemare în judecată a numărului de identificare personal (IDNP) pentru persoanele fizice și anexarea copiei actului de identitate al reclamantului persoană fizică.

7. Prin încheierea din 26 iulie 2017, instanța de judecată a admis demersul și a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării în adresa Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 28

Viața intimă, familială și privată

„Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

[...]”

9. Prevederile relevante ale Legii nr. 191 din 23 septembrie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (M.O., 2016, nr. 369-378, art. 747) sunt următoarele:

„Art.I. – Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.130–134, art.415), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

6. La articolul 166 alineatul (2) litera b), după cuvintele “sediul lui” se introduc cuvintele “, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice și întreprinzători individuali și **numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice**”, iar cuvintele “codul fiscal,” se exclud.

7. Articolul 167 alineatul (1):

la litera a), după cuvintele “Dacă înscrierile” se introduc cuvintele “și cererea de chemare în judecată”;

alineatul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

“a¹) **copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;**”

[...]”

10. Prevederile relevante din Codul de procedură civilă nr. 225-XV din 30 mai 2003 (republicat în M.O., 2013, nr. 130-134, art.415) sunt următoarele:

Articolul 56 Drepturile și obligațiile participanților la proces

„(1) **Participanții la proces sînt în drept să ia cunoștință de materialele dosarului, să facă extrase și copii de pe ele**, să solicite recuzări, să prezinte probe și să participe la cercetarea lor, să pună întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, să formuleze cereri, să reclame probe, să dea instanței explicații orale și scrise, să expună argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, să înainteze obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, să atace actele judiciare și să-și exercite toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

[...]

Articolul 166 Forma și cuprinsul cererii de chemare în judecată

„[...]

2) În cererea de chemare în judecată se indică:

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice și întreprinzători individuali și numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

[...]

Articolul 167 Actele care se anexează la cererea de chemare în judecată

„(1) La cererea de chemare în judecată se anexează:

a¹) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;

[...]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor excepției de neconstituționalitate

11. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii susțin că, având în vedere că art. 56 din Codul de procedură civilă permite participanților la proces să ia cunoștință de materialele dosarului, precum și să facă copii de pe acestea, condiția de a indica IDNP-ul în cererea de chemare în judecată și a anexa copia buletinului de identitate al reclamantului la depunerea unei acțiuni divulgă, fără acordul reclamantului, datele sale personale.

12. Autorii excepției de neconstituționalitate pretind că prevederile contestate încalcă articolele 28 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de către Igor Mocan și Iurii Cvilencov, părți în dosarul nr. 2-3170/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, este formulată de subiecții abilitați cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

16. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de relevanța prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

17. Curtea observă că obiectul excepției îl constituie pct. 6 și 7 din Legea nr. 191 din 23 septembrie 2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative, prin care s-au operat unele modificări la articolele 166 și 167 din Codul de procedură civilă.

18. Curtea reiterează că, potrivit normelor de tehnică legislativă, dispozițiile de modificare și completare a unui act legislativ se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Prin urmare, Curtea reține că intervențiile ulterioare de modificare și de completare a acestora trebuie raportate la actul de bază.

19. În acest context, pentru a asigura o mai mare claritate și accesibilitate a hotărârilor Curții Constituționale, ca urmare a practicii statuate (a se vedea Hotărârea nr. 11 din 28 mai 2013), Curtea va raporta obiectul sesizării la actul de bază, în cazul dat la articolele 166 alin. (2) lit. b) și 167 alin. (1) lit. a¹) din Codul de procedură civilă, care reglementează forma și cuprinsul cererii de chemare în judecată și respectiv actele care se anexează la cererea de chemare în judecată.

20. Astfel, articolul 166 alin. (2) lit. b) prevede că *în cererea de chemare în judecată se indică numărul de identificare personal pentru persoanele fizice*, iar articolul 167 alin. (1) lit. a¹) stabilește că *la cererea de chemare în judecată se anexează copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică*.

21. În același timp, Curtea remarcă că obiectul litigiului principal dedus judecății constituie constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil și încasarea prejudiciului moral.

22. În acest sens, Curtea reiterează că excepția de neconstituționalitate poate fi invocată într-un proces declanșat doar în cazul în care normele contestate au **incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată**. Or, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logică între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal (HCC nr. 15 din 6 mai 1997, §3.3).

23. Astfel, având în vedere obiectul litigiului sus-menționat, Curtea menționează că normele contestate nu au incidență în cauza aflată pe rolul instanței, acestea fiind irelevante pentru soluționarea litigiului.

24. În acest sens, Curtea reiterează că aplicabilitatea normei contestate pentru soluționarea litigiului principal este o condiție primordială pentru admisibilitatea sesizării și examinarea acesteia în fond.

25. Prin urmare, Curtea subliniază că instanței de judecată îi revine obligația de a verifica dacă excepția întrunește condițiile necesare pentru a sesiza Curtea Constituțională, inclusiv dacă norma a cărei neconstituționalitate se invocă este incidentă la soluționarea fondului cauzei, ceea ce s-a omis în respectiva speță.

26. Drept consecință, Curtea reține că sesizarea nu întrunește condițiile de admisibilitate pentru exercitarea controlului constituționalității și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și pct. 28 lit. d) și e) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 166 alineatul (2) litera b) și 167 alineatul (1) litera a¹) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003, ridicată de Igor Mocan și Iurii Cvilencov, părți în dosarul nr. 2-3170/2017, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Tudor PANȚÎRU

*Chișinău, 17 octombrie 2017
DCC nr. 97
Dosarul nr. 109g/2017*